

HON ÖVERSÄTTER SVENSK KUNSKAP TILL ENGELSKT SAMHÄLLSBYGGGE

MONICA VON SCHMALENSSEE ÄR EN AV HUVUDTALARNA PÅ PLATTFORMSDAGARNA 2017

2017-11-29

Av: Plattformen för hållbar stadsutveckling

Att applicera svensk kunskap på en engelsk kontext och tvärt om är inte helt enkelt. Monica von Schmalensee, avgående VD och senior rådgivare på White Arkitekter ägnar just nu mycket av sin tid åt sitt nya uppdrag som rådgivare åt Londons borgmästare Sadiq Khan. Den 7 december medverkar hon även som **key note speaker** under [Plattformsdagarna 2017](#).

England används ofta som både förebild och skräckexempel när det kommer till stadsutveckling. London är en av världens mest besökta städer med en dynamisk blandning av människor från världens alla hörn. Där återfinns både världsberömd och tongivande arkitektur.

På samma gång är samhället djupt fläckat av segregation och ojämlikhet. Allt fler offentliga platser köps upp av privata företag och bostadspriserna har drivits upp av utländska investerare.

Det är alltså en utmaning för White Arkitekters avgående VD och seniora rådgivare Monica von Schmalensee att foga samman den svenska erfarenheten med det brittiska samhället. Sedan september är hon nämligen rådgivare, så kallad

design advocate, till Londons borgmästare Sadiq Khan.

– Oliktigheterna är jättestora. I Sverige äger kommuner mark och kan i ganska hög grad styra över detaljplaneprocessen. I London är det istället investerare med pengar som sitter på makten. Det kommer att handla mycket om förhandling och om att lyfta andra värden än de ekonomiska.

Uppdraget består i att tillsammans med övriga 49 rådgivare skapa förutsättningar för en inkluderande bebyggd miljö där alla londonbor får plats. Allt i enlighet med utvecklingsstrategin *Good growth by design* som lanserades av Sadiq Khan den 10 juli i år. Ambitionen är att hela samhällsutvecklingen ska genomsyras av expertkunskap och ett designperspektiv. De nya rådgivarna är tänkta att höja den generella kunskapsnivån i alla delar av processen.

– Hälsa är det gemensamma temat i hela utvecklingsstrategin, det genomsyrar alla delar. I övrigt handlar strategin mycket om att alla ska ha råd att leva och bo, om att de offentliga platserna ska hålla hög kvalitet och om att gatorna ska användas till rätt saker. Transportsystemet kommer bli en central fråga. Bilberoendet ska minska och de publika transporterna, cykeln och fotgängarna ska ges företräde.

Sverige kan lära av London

Trots de strukturella olikheterna är ändå Londons utmaningar i stort sett desamma som svenska städers. Tillväxten, som under de senare åren varit enorm, har fått priserna på affärslokaler, kontor och bostäder att skena iväg. Bostadsbrist och ökande segregation har blivit ett faktum.

Den nya utvecklingsstrategin är en enorm satsning på ett förbättrat stadsutvecklingsmantra som hellre prioriterar kvalitet, jämlikhet och arkitektur än kapital. I en tid då det behöver byggas 50 000 bostäder per år för att möta efterfrågan behöver tillväxten och utvecklingen styras i en hållbar riktning.

Monica von Schmalensee ser definitivt att Sverige upphöjs som ett gott exempel på internationell nivå. På många områden har svensk stadsutveckling kommit långt i sitt hållbarhetsarbete. England har dessutom en lång tradition av att snegla åt Sveriges håll i stadsbyggnadsfrågor. Ändå ser hon mycket som Sverige kan lära av London.

– För det första är London en multikulturell världsstad med en bra energi. Där pågår ett djupare samtal kring de här frågorna, något vi saknar i Sverige. Samtalet skapar bryggor och gör att vi börjar reflektera kring vår egen roll i det byggda. Dessutom har arkitekten högre status i London än i Sverige. Där har man som arkitekt ett större ansvar både juridiskt och tekniskt. Däremot ser jag ingen skillnad mellan kompetenser eller förmågor. Svenska och brittiska arkitekter arbetar jättebra tillsammans.

Förhoppningen är att samtalet kring arkitekturfrågor snart ska kunna fördjupas även i Sverige. Än ser Monica von Schmalensee ingen antydning till ett skifte i den frågan, men kanske ett ökat intresse. Den nya arkitekturpolitiken, som beräknas komma tidigt 2018, är ett viktigt ställningstagande för arkitekturens viktiga roll, menar hon.

– Jag hoppas att arkitekturpolitiken kan leda till att de kommunala beställarna går i bräschen och börjar arbeta mer med kvalitetsfrågor och träbyggande. Det offentliga måste fokusera mer på vad det är som byggs än på att alltid köpa till lägsta pris.